

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 751

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 20 septembrie 2017

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR			
68.	—	Decizia nr. 388 din 6 iunie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României	8–10
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 386 din 6 iunie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 196 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice	1	ACTE ALE ÎNALTEI CURȚII DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 387 din 6 iunie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice	2–5	Decizia nr. 51 din 3 iulie 2017 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	11–16
	5–7	ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI	
		827. — Ordin privind publicarea efectuării radierii din Registrul general Instituției Financiare Nebancare a Societății EASY CREDIT 2 ALL IFN — S.A.	16

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRĂRE

privind modificarea anexei la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 125/2016 pentru aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților

În temeiul prevederilor art. 41 alin. (4) și art. 43 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările și completările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Anexa la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 125/2016 pentru aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.045 din 23 decembrie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— doamna deputat Gilia Claudia, aparținând Grupului parlamentar al PSD, este desemnată în calitate de membru al Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării;
— domnul deputat Popescu Pavel, aparținând Grupului parlamentar al PNL, trece de la Comisia pentru sănătate și familie la Comisia pentru muncă și protecție socială, în calitate de membru.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 19 septembrie 2017, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
PETRU GABRIEL VLASE

București, 19 septembrie 2017.
Nr. 68.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 386

din 6 iunie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 196 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 196 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, excepție ridicată de Gheorghe Ciolompea în Dosarul nr. 28.121/3/2014* al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 998D/2016.

2. La apelul nominal se prezintă autorul excepției, Gheorghe Ciolompea. Lipsește partea Casa de Pensii Sectorială a Ministerului Afacerilor Interne. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 1.119D/2016, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de Nicu Crăcea în Dosarul nr. 28.122/3/2014* al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale. La apelul nominal se prezintă autorul excepției, Nicu Crăcea. Lipsește partea Casa de Pensii Sectorială a Ministerului Afacerilor Interne. Procedura de citare este legal îndeplinită.

4. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Autorii excepției, Gheorghe Ciolompea și Nicu Crăcea, precum și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu conexarea cauzelor. Curtea, având în vedere identitatea de obiect a cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 1.119D/2016 la Dosarul nr. 998D/2016, care a fost primul înregistrat.

5. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul autorului excepției de neconstituționalitate Nicu Crăcea, care solicită, în esență, admiterea acesteia, deoarece textul de lege criticat încalcă art. 1 alin. (3), art. 15 alin. (2) și art. 53 din Constituție. De asemenea, susține că dispozițiile capitolului IV din Legea nr. 329/2009, care interziceau cumulul pensiei cu salariul, sunt neconstituționale. În final, solicită Curții Constituționale reconsiderarea jurisprudenței sale referitoare la posibilitatea cumulului pensiei cu salariul, sens în care susține că și Curtea Europeană a Drepturilor Omului și-a reconsiderat jurisprudența în materie.

6. Având cuvântul, autorul excepției Gheorghe Ciolompea lasă la aprecierea Curții soluționarea excepției de neconstituționalitate.

7. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, în principal, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, deoarece ceea ce se critică este aplicarea

legii de către instanțele judecătorești, iar, în subsidiar, de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

8. Prin încheierile din 25 aprilie 2016 și din 12 mai 2016, pronunțate în dosarele nr. 28.121/3/2014* și nr. 28.122/3/2014*, **Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 196 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de apelanții-reclamanți Gheorghe Ciolompea și Nicu Crăcea în cauze având ca obiect soluționarea unor contestații împotriva deciziilor de suspendare a plății pensiei în temeiul Legii nr. 329/2009, repunerea în drepturile de pensie și exonerarea de la plata sumelor imputate.

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia arată că, după pensionare, au lucrat ca salariați în diferite societăți sau instituții, cumulând pensia cu salariul, conform legislației anterioare Legii nr. 329/2009. Restrângerea de drepturi operată prin Legea nr. 329/2009, care interzicea cumulul pensiei cu salariul, a fost temporară. La adoptarea Legii nr. 263/2010, prin art. 118 alin. (1) lit. a) s-a reinstabilit posibilitatea cumulării pensiei cu alte venituri pentru care asigurarea este obligatorie (cazul salariului) pentru toți pensionarii pentru limită de vârstă. Prin art. 196 lit. a)—s) din Legea nr. 263/2010, s-a menționat un număr de acte normative abrogate prin intrarea în vigoare a noii legi, la care se adaugă și lit. ș): „orice alte dispoziții contrare prezentei legi”. Din perspectiva cerințelor de claritate și predictibilitate ale unei legi, este inexplicabil pentru care motiv enumerarea premergătoare lit. ș) din art. 196 al Legii nr. 263/2010 a omis o reglementare atât de importantă și de controversată cum era Legea nr. 329/2009, care era în vizibilă contradicție cu dispozițiile art. 118 alin. (1) lit. a) din lege. Ulterior, legiuitorul a abrogat expres art. 17—26 din Legea nr. 329/2009 prin Legea nr. 134/2014. Cu privire la încălcarea art. 1 alin. (3) din Constituție, autorii excepției susțin că statul de drept înseamnă, înainte de orice, preeminența legii, astfel cum se arată în preambulul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ceea ce exclude paralelismul reglementărilor. Or, prin situația legislativă creată, normele de lege criticate au creat cadrul unui regim legal dublu în aceeași perioadă, respectiv pentru persoane cărora să li se aplice permisiunea prevăzută de art. 118 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 263/2010 (persoane care pot cumula pensia cu salariul) și persoane cărora să nu li se aplice aceleași prevederi (persoane care nu pot cumula pensia cu salariul). Acest regim legal contradictoriu s-a accentuat prin adoptarea Legii nr. 134/2014, prin aceea că primelor două categorii de subiecți care întrunesc aceleași condiții, dar au posibilități contrare a cumula sau a nu cumula, li se adaugă alte două situații discriminatorii: subiecții cărora li s-ar aplica dispozițiile art. 17—26 din Legea

nr. 329/2009 și în intervalul de după intrarea în vigoare a Legii nr. 263/2010 și persoane care beneficiază (după intrarea în vigoare a Legii nr. 134/2014) de efectele abrogării explicite a art. 17—26 din Legea nr. 329/2009. Referitor la încălcarea art. 15 alin. (2) din Constituție, autorii excepției susțin că, prin art. 179 din Legea nr. 263/2010, s-a creat posibilitatea de a se considera că sumele încasate drept pensie în perioada dintre Legile nr. 329/2009 și nr. 263/2010 pot fi considerate necuvenite. Or, în realitate, operase o abrogare tacită, dar care, neobservabilă, permitea o aplicare retroactivă a dispozițiilor art. 178—181 din Legea nr. 263/2010, nu sub aspectul executării debitelor, ci sub aspectul aprecierii sumelor încasate ca fiind necuvenite, deși noua lege nu le mai considera astfel. În ceea ce privește dispozițiile art. 20 din Constituție, autorii excepției susțin că, prin Hotărârea din 15 decembrie 2015, pronunțată în Cauza *Gyula Fabian și alții împotriva Ungariei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, într-o speță similară, a decis că interdicția de a cumula pensia cu salariul reprezintă o încălcare a art. 14 din Convenție, privind interzicerea discriminării și a art. 1 din Primul Protocol adițional la această convenție, privind protecția proprietății private. În final, cu privire la art. 53 din Constituție, autorii excepției susțin că, la data adoptării Legii nr. 263/2010, se recunoaște oficial că a fost depășită criza economică mondială, așadar, măsurile care dictaseră restrângerea vremelnică de drepturi creată prin Legea nr. 329/2009 nu se mai justificau. În egală măsură, nu se justifică nici lacuna sau ambiguitatea art. 196 din Legea nr. 263/2010 în ceea ce privește necuprinderea în enumerarea abrogărilor exprese a dispozițiilor art. 17—26 din Legea nr. 329/2009.

10. Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și-a exprimat opinia în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât, faptul că legiuitorul nu a înțeles să abroge expres prevederile Legii nr. 329/2009 referitoare la interzicerea cumulului pensiei cu salariul, prin Legea nr. 263/2010, ci le-a abrogat expres prin Legea nr. 134/2014, nu contravine principiilor și dispozițiilor constituționale invocate de autorii excepției. De asemenea, invocă și prevederile art. 67 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Guvernul**, în Dosarul nr. 998D/2016, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece faptul că legiuitorul nu a abrogat expres dispozițiile Legii nr. 329/2009 prin art. 196 din Legea nr. 263/2010 nu contravine dispozițiilor constituționale invocate, iar criticile autorului excepției vizează aspecte de aplicare a legii ce țin de competența instanțelor judecătorești, iar nu a Curții Constituționale. În Dosarul nr. 1.119D/2016, Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 196 lit. j) este inadmisibilă, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 297 din 27 martie 2012, iar excepția de neconstituționalitate a celorlalte dispoziții ale art. 196 din Legea nr. 263/2010 este neîntemeiată.

13. **Avocatul Poporului**, exprimându-și punctul de vedere în Dosarul nr. 1.119D/2016, consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, referitoare la cerințele de previzibilitate a normelor de lege. Nu poate fi reținută critica de neconstituționalitate privind încălcarea principiului neretroactivității legii, prin faptul că abrogarea cu caracter general (cea criticată) a fost urmată de o abrogare expresă a textelor de lege de care este interesat direct autorul.

Cât privește art. 53 din Constituție, apreciază că acesta se referă la restrângerea drepturilor fundamentale; or, cumulul pensiei cu salariul nu este un drept fundamental.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile autorilor excepției de neconstituționalitate, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 196 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora: „La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) *Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 1 aprilie 2000, cu modificările și completările ulterioare;*

b) *Legea nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 748 din 14 octombrie 2002, cu modificările și completările ulterioare;*

c) *art. 29 și 52 din Legea nr. 269/2003 privind Statutul Corpului diplomatic și consular al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 23 iunie 2003, cu modificările ulterioare;*

d) *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2003 privind sistemul de pensionare a membrilor personalului diplomatic și consular, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 376 din 2 iunie 2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 595/2003, cu modificările și completările ulterioare;*

e) *Legea nr. 179/2004 privind pensiile de stat și alte drepturi de asigurări sociale ale polițiștilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 31 mai 2004, cu modificările și completările ulterioare;*

f) *art. 68, art. 68¹ alin. (2) și art. 68²—68⁴ din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.197 din 14 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare;*

g) *art. 49—51 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 763 din 12 noiembrie 2008;*

h) *art. 74—77, 80, 81 și 96 din Legea nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 25 mai 2009;*

i) *art. 43—52 și 54 din Legea nr. 223/2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigator profesionist din aviația civilă din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 481 din 18 iulie 2007;*

j) *art. 51 alin. (2) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 282 din 29 aprilie 2009;*

k) *art. 127 alin. (3) și art. 130 din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 16 iulie 1997, cu modificările și completările ulterioare;*

l) art. 9, art. 12—15, art. 16 alin. (2) și art. 20 din Legea nr. 95/2008 privind Statutul personalului aeronautic tehnic nenavigant din aviația civilă din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 304 din 18 aprilie 2008;

m) Legea nr. 226/2006 privind încadrarea unor locuri de muncă în condiții speciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 13 iunie 2006;

n) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 7 februarie 2005, aprobată cu completări prin Legea nr. 78/2005, cu modificările și completările ulterioare;

o) Legea nr. 263/2008 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 775 din 19 noiembrie 2008, cu modificările ulterioare;

p) Hotărârea Guvernului nr. 1.550/2004 privind efectuarea operațiunilor de evaluare în vederea recalculării pensiilor din sistemul public, stabilite în fostul sistem al asigurărilor sociale de stat potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, în conformitate cu principiile Legii nr. 19/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 897 din 1 octombrie 2004, cu modificările și completările ulterioare;

q) Hotărârea Guvernului nr. 751/2004 privind criteriile și procentele de majorare a pensiei de serviciu a membrilor personalului diplomatic și consular pentru contribuțiile la pensia suplimentară achitate în valută, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 459 din 21 mai 2004;

r) prevederile referitoare la pensii cuprinse la art. 11 alin. 1 și 2, art. 21 alin. 3 și art. 24 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 din 20 iulie 1995, cu modificările și completările ulterioare;

s) prevederile referitoare la pensii cuprinse la art. 19 alin. (3) din Legea nr. 384/2006 privind statutul soldaților și gradaților voluntari, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 868 din 24 octombrie 2006, cu modificările și completările ulterioare;

ș) orice alte dispoziții contrare prezentei legi.”

17. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin următoarelor dispoziții din Constituție: art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit art. 17 din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 9 noiembrie 2009, beneficiarii dreptului la pensie aparținând sistemului public de pensii pot cumula pensia netă cu veniturile salariale, „dacă nivelul acesteia nu depășește nivelul salariului mediu brut pe economie”. Potrivit art. 118 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 263/2010, „În sistemul public de pensii, pot cumula pensia cu venituri provenite din situații pentru care asigurarea este obligatorie, în condițiile legii, următoarele categorii de pensionari: a) pensionarii pentru limită de vârstă;”. Dispozițiile cap. IV din Legea nr. 329/2009, din care făcea parte și art. 17, au fost abrogate prin Legea nr. 134/2014 pentru abrogarea unor prevederi din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul

Monetar Internațional, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 753 din 16 octombrie 2014.

19. Autorii excepției susțin că, la data intrării în vigoare a Legii nr. 263/2010, s-a reinstabilit posibilitatea cumulării pensiei cu alte venituri pentru toți pensionarii pentru limită de vârstă și că legiuitorul a omis, din enumerarea prevăzută de art. 196 din Legea nr. 263/2010, abrogarea art. 17 din Legea nr. 329/2009. Or, având în vedere evoluția legislativă în materie, Curtea constată că o astfel de susținere nu poate fi primită, din moment ce dispozițiile cap. IV din Legea nr. 329/2009, din care făcea parte și art. 17, au fost abrogate expres prin Legea nr. 134/2014, neputându-se susține că acestea ar fi fost abrogate implicit prin art. 118 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 263/2010. De altfel, așa cum rezultă din Expunerea de motive a Legii nr. 329/2009, inițiatorii precizează că inițiativa legislativă propune abrogarea cap. IV din Legea nr. 329/2009, în conținutul căruia se regăsesc prevederi ce interzic cumulul pensiei cu salariul, atunci când quantumul pensiei este mai mare decât nivelul salariului mediu brut pe economie. Dispozițiile art. 118 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 263/2010 reprezintă norme cu caracter general ce se regăsesc în reglementarea generală a sistemului public de pensii publice. Or, dispozițiile art. 17 din Legea nr. 329/2009, reglementate pe fondul crizei economico-financiare a țării, reprezentau dispoziții speciale ce permiteau cumulul pensiei cu salariul, dar numai în situația în care pensia nu depășea nivelul salariului mediu brut pe economie. Prin urmare, nu se poate susține că dispozițiile art. 17 din Legea nr. 329/2009 și-au încetat aplicabilitatea la intrarea în vigoare a Legii nr. 263/2010.

20. Cu privire la critica referitoare la încălcarea art. 15 alin. (2) din Constituție, autorii excepției arată că, în condițiile în care, prin art. 17 din Legea nr. 263/2010, s-a creat posibilitatea ca sumele încasate în perioada dintre Legea nr. 329/2009 și Legea nr. 263/2010 să poată fi considerate necuvenite, „operase o abrogare tacită, dar care, neobservabilă, permitea o aplicare retroactivă a dispozițiilor art. 178—181 din Legea nr. 263/2010, nu sub aspectul executării debitelor, ci sub aspectul aprecierii sumelor încasate ca fiind necuvenite, deși noua lege nu le mai considera astfel”. Or, ținând cont de aceste susțineri, Curtea observă că autorii excepției consideră, în realitate, că dispozițiile art. 178—181 din Legea nr. 263/2010 retroactivează, însă obiectul prezentei excepții de neconstituționalitate îl reprezintă dispozițiile art. 196 din Legea nr. 263/2010. Așadar, Curtea nu poate primi această critică.

21. Cât privește critica de neconstituționalitate raportată la art. 20 din Constituție, Curtea reține că, prin Hotărârea din 15 decembrie 2015, pronunțată în Cauza *Gyula Fabian împotriva Ungariei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat încălcarea art. 14 din Convenție, raportat la art. 1 din Protocolul nr. 1, din cauza discriminărilor sub aspectul interzicerii cumulului pensiei cu salariul în sistemul public din Ungaria, deoarece legea care interzicea cumulul pensiei cu salariul în sistemul public excepta de la aplicarea ei funcționarii din ministere și primarii. De altfel, prin Decizia din 20 martie 2012, pronunțată în Cauza *Ionel Panfile împotriva României* (paragrafele 17—25), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că măsura interzicerii cumulului pensiei cu salariul este prevăzută de lege, urmărește un scop legitim, respectă justul echilibru dintre interesele generale ale comunității și protecția drepturilor fundamentale ale indivizilor, precum și faptul că, în domeniul social, statul dispune de o marjă largă de apreciere. În ceea ce privește diferența de tratament fundamentată pe quantumul venitului lunar, Curtea a considerat că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale din România, quantumul prevăzut era previzibil și rezonabil și a fost stabilit de legiuitor în raport cu situația de criză economică în care se găsea statul, care a acționat în cadrul marjei sale de apreciere în domeniul deciziilor bugetare, fără a încălca principiul proporționalității.

22. În final, Curtea observă că dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală nu au incidență în cauză, deoarece nu s-a constatat restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale. De altfel, cumulul pensiei cu salariul nu este un drept fundamental.

23. Având în vedere acestea, cu privire la critica de neconstituționalitate raportată la art. 1 alin. (3) din Constituție,

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

Curtea constată că și aceasta este neîntemeiată, deoarece dispoziția constituțională invocată privește valorile supreme ale statului de drept, fiind o reglementare de principiu care constituie cadrul pe care se grează toate celelalte norme ale Legii fundamentale (a se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 350 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 504 din 8 iulie 2015, paragraful 18).

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Gheorghe Ciolompea în Dosarul nr. 28.121/3/2014* și de Nicu Crăcea în Dosarul nr. 28.122/3/2014* ale Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 196 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 6 iunie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 387

din 6 iunie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, excepție ridicată de Valerică Florin Dediu în Dosarul nr. 8.209/105/2015 al Tribunalului Prahova — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.044D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 1.045—1.052D/2016, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de Florin Arhire, de Maria Magdalena Dima, de Luminița Genoveva Anca, de Camelia Giginica Popa, de Monica Roxana Visarion, de Eugenia Lavinia Necula, de Maria Ene și de Tatiana Ceobanu în dosarele nr. 8.210/105/2015, nr. 8.211/105/2015, nr. 8.214/105/2015, nr. 8.217/105/2015, nr. 8.335/105/2015, nr. 8.344/105/2015, nr. 8.338/105/2015 și nr. 8.341/105/2015 ale Tribunalului Prahova — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

4. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea cauzelor. Curtea, având în vedere identitatea de obiect al cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.045—1.052D/2016 la Dosarul nr. 1.044D/2016, care a fost primul înregistrat.

5. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

6. Prin încheierile din 17 mai 2016, pronunțate în dosarele nr. 8.209/105/2015—8.211/105/2015, nr. 8.214/105/2015, nr. 8.217/105/2015 și nr. 8.338/105/2015 și prin încheierile din 24 mai 2016, pronunțate în dosarele nr. 8.335/105/2015, nr. 8.344/105/2015 și nr. 8.341/105/2015, **Tribunalul Prahova — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a „dispozițiilor art. 1 alin. (13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, prin raportare la prevederile art. 1 alin. (5⁵) și art. 1 alin. (5¹⁰) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 și art. 16 alin. (1) din Constituție”**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamantii Valerică Florin Dediu, Florin Arhire, Maria Magdalena Dima, Luminița Genoveva Anca, Camelia Giginica Popa, Monica Roxana Visarion, Eugenia Lavinia Necula, Maria Ene și Tatiana Ceobanu, în cauze având ca obiect calculul unor drepturi salariale.

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii excepției susțin, în esență, că prevederile de lege criticate sunt contrare dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, deoarece creează o diferență flagrantă între modalitatea de salarizare a unor categorii de personal cu aceleași atribuții în cadrul funcțiilor pe care le îndeplinesc. Astfel, prin Legea nr. 293/2015 s-a stabilit că beneficiază de majorarea salarială de 25% și personalul din cadrul direcțiilor de sănătate publică. Textul rămâne neconstituțional, deoarece majorarea salarială de 25% pentru personalul din cadrul direcțiilor de sănătate publică se aplică la nivelul lunii iunie 2015. Așadar, se creează din nou discrepanțe între salariile angajaților cu aceleași funcții, aceleași atribuții din cadrul diferitelor structuri ale sistemului public sanitar, dat fiind că, pentru unii, majorarea de 25% operează raportat la salariul avut în cursul lunii septembrie 2015, comparativ cu luna iulie 2015, salariile fiind mai mari pentru aceștia. Pentru personalul din direcțiile de sănătate publică, majorarea se aplică însă la nivelul lunii iunie 2015, deși și acestor angajați li s-a operat în cursul lunii iulie 2015 asimilarea cu Casa Națională de Asigurări de Sănătate și, ca atare, baza de calcul este diferită, creând discriminări.

8. **Tribunalul Prahova — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** și-a exprimat punctul de vedere în sensul respingerii excepției de neconstituționalitate, având în vedere că pentru personalul din direcțiile de sănătate publică, deși este tratat diferit față de alte categorii de personal din sistemul public sanitar, situația nu poate fi asimilată unei măsuri disproportionată în raport cu scopul urmărit, păstrând un just echilibru între interesul general al colectivității și imperativele protecției drepturilor fundamentale ale omului. Referitor la art. 16 din Constituție, instanța apreciază că diferențele salariale invocate se referă la categorii de angajați care nu își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

11. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la principiul egalității în fața legii.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, cererile depuse la dosare de partea Direcția de Sănătate Publică Prahova prin care solicită judecarea în lipsă, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 1 alin. (13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 925 din 18 decembrie 2014, cu modificările și completările ulterioare, introduse prin art. 1 pct. 3 din Legea nr. 293/2015 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 35/2015 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 884 din 25 noiembrie 2015. Dispozițiile de lege criticate au următorul conținut: „*Pentru personalul direcțiilor de sănătate publică prevederile alin. (5⁵) se aplică la cuantumul brut al salariilor de bază aferente lunii iunie 2015.*” Dispozițiile art. 1 alin. (5⁵), la care textul de lege criticat face referire, au următorul conținut: „*Începând cu data de 1 decembrie 2015, prin excepție de la prevederile alin. (1), cuantumul brut al salariilor de bază/soldelor de funcție/salariilor de funcție/indemnizațiilor de încadrare de care beneficiază personalul din sistemul public sanitar, precum și personalul din cadrul Institutului Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă și al serviciilor teritoriale de expertiză medicală aflate în subordinea caselor teritoriale de pensii se majorează cu 25% față de nivelul acordat pentru luna septembrie 2015.*”

15. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin art. 1 alin. (5⁵) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, s-a acordat, începând cu data de 1 decembrie 2015, o majorare salarială de 25%, față de nivelul acordat pentru luna septembrie 2015, pentru personalul din sistemul public sanitar, precum și pentru personalul din cadrul Institutului Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă și al serviciilor teritoriale de expertiză medicală aflate în subordinea caselor teritoriale de pensii. Potrivit art. 1 alin. (5¹⁰) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, modificat prin Legea nr. 293/2015, „*Beneficiază de prevederile alin. (5⁵) și (5⁶) personalul din rețeaua de medicină școlară și universitară, preșcolară și antepreșcolară, asistență medicală comunitară, precum și personalul altor unități sanitare și medico-sociale publice.*” Potrivit dispoziției de lege criticate — art. 1 alin. (13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, introdusă prin Legea nr. 293/2015, pentru

personalul direcțiilor de sănătate publică, majorarea salarială de 25% se acordă la cuantumul brut al salariilor de bază aferente lunii iunie 2015. În forma sa inițială, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 excludea de la majorarea de 25% personalul din cadrul direcțiilor de sănătate publică.

17. Curtea constată că legiuitorul are deplina legitimitate constituțională de a acorda majorări ale salariului de bază al personalului plătit din fonduri publice, în funcție de veniturile bugetare pe care le realizează, evident cu respectarea prevederilor și principiilor din Constituție. În același sens este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia statele se bucură de o largă marjă de apreciere pentru a determina oportunitatea și intensitatea politicilor lor în domeniul sumelor care urmează a fi plătite angajaților săi din bugetul de stat (a se vedea Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în Cauza *Kechko împotriva Ucrainei*, paragraful 23, Hotărârea din 8 decembrie 2009, pronunțată în Cauza *Wieczorek împotriva Poloniei*, paragraful 59, și Hotărârea din 2 februarie 2010, pronunțată în Cauza *Aizpurua Ortiz împotriva Spaniei*, paragraful 57).

18. Cu privire la critica referitoare la încălcarea art. 16 din Constituție, privind principiul egalității, în jurisprudența sa, Curtea a stabilit că acesta „presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. În consecință, un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice” (Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). Totodată, Curtea a statuat că art. 16 din Constituție „vizează egalitatea în drepturi între cetățeni în ceea ce privește recunoașterea în favoarea acestora a unor drepturi și libertăți fundamentale, nu și identitatea de tratament juridic asupra aplicării unor măsuri, indiferent de natura lor (Decizia nr. 53 din 19 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 3 aprilie 2002). Curtea a mai reținut că sintagma „fără privilegii și fără discriminări” din cuprinsul art. 16 alin. (1) din Constituție privește două ipoteze normative distincte, iar incidența uneia sau a alteia

dintre acestea implică, în mod necesar, sancțiuni de drept constituțional diferite (a se vedea Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015). Astfel, nesocotirea principiului egalității în drepturi are drept consecință neconstituționalitatea privilegiului sau a discriminării care a determinat, din punct de vedere normativ, încălcarea acestuia; discriminarea se bazează pe noțiunea de excludere de la un drept, iar remediul constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului. În schimb, privilegiul se definește ca un avantaj sau favoare nejustificată acordată unei persoane/categorii de persoane; în acest caz, neconstituționalitatea privilegiului nu echivalează cu acordarea beneficiului acestuia tuturor persoanelor/categoriilor de persoane, ci cu eliminarea sa, respectiv cu eliminarea privilegiului nejustificat acordat.

19. Analizând dispozițiile din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, modificată prin Legea nr. 293/2015, cu privire la majorarea salarială de 25%, Curtea reține că există o diferență de reglementare privind această majorare de 25%, aplicabilă, pe de o parte, față de nivelul acordat pentru luna septembrie 2015, pentru personalul din sistemul public sanitar, personalul din cadrul Institutului Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă și al serviciilor teritoriale de expertiză medicală aflate în subordinea caselor teritoriale de pensii, personalul din rețeaua de medicină școlară și universitară, preșcolară și antepreșcolară, asistență medicală comunitară, precum și personalul altor unități sanitare și medico-sociale publice, iar, pe de altă parte, aplicabilă față de cuantumul brut al salariilor de bază aferente lunii iunie 2015, pentru personalul direcțiilor de sănătate publică. Însă, aplicând considerentele de principiu stabilite de Curtea Constituțională în jurisprudența sa, referitoare la principiul egalității în drepturi, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate nu prevăd discriminări sau privilegii care să conștă în excluderea de la un drept sau în acordarea unui avantaj nejustificat, nefiind de natură să contravină art. 16 din Constituție.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Valerică Florin Dediu, de Florin Arhire, de Maria Magdalena Dima, de Luminița Genoveva Anca, de Camelia Giginica Popa, de Monica Roxana Visarion, de Eugenia Lavinia Necula, de Maria Ene și de Tatiana Ceobanu în dosarele nr. 8.209/105/2015—8.211/105/2015, nr. 8.214/105/2015, nr. 8.217/105/2015, nr. 8.335/105/2015, nr. 8.344/105/2015, nr. 8.338/105/2015, și nr. 8.341/105/2015 ale Tribunalului Prahova — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 1 alin. (13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Prahova — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 6 iunie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 388

din 6 iunie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României și ale art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2012 privind unele măsuri de reorganizare și pentru modificarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, excepție ridicată de Asociația Civică pentru Demnitate în Europa în Dosarul nr. 7.084/2/2015 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.094D/2016.

2. La apelul nominal răspunde Dan Tanasă, președinte al Asociației Civice pentru Demnitate în Europa. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Având cuvântul, reprezentantul autoarei excepției de neconstituționalitate, Dan Tanasă, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, susținând, în esență, că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor art. 13 din Constituție, potrivit cărora, în România, limba oficială este limba română. Astfel, publicarea Monitorului Oficial în limba maghiară este neconstituțională. Dacă s-ar admite că aceasta ar fi constituțională, atunci celelalte minorități din România ar fi discriminate. Statul român este obligat să publice Monitorul Oficial în limba română, iar limba oficială de stat și imnul național reprezintă elemente ale suveranității statului. Așadar, publicarea Monitorului Oficial în limba maghiară ar fi constituțională doar dacă limba maghiară ar avea statut de limbă oficială a țării. Depune concluzii scrise în acest sens.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, deoarece dispozițiile de lege criticate nu contravin art. 13 din Constituție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 10 martie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 7.084/2/2015, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 din Legea nr. 202/1998 privind**

organizarea Monitorului Oficial al României și ale art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2012 privind unele măsuri de reorganizare și pentru modificarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României. Excepția a fost ridicată de Asociația Civică pentru Demnitate în Europa, în cadrul acțiunii de contencios administrativ având ca obiect soluționarea cererii de obligare a pârâților Guvernul României, prim-ministrul Guvernului României, Secretariatul General al Guvernului României și secretarul general al Guvernului României „să oprească/înceteze editarea Monitorului Oficial al României, Partea I, în limba maghiară”.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține că prevederile art. 21 din Legea nr. 202/1998, republicată în temeiul art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2012, contravin dispozițiilor art. 13 din Constituție, deoarece singura limbă oficială în România este limba română, iar publicația Monitorul Oficial este publicația oficială a statului român. Prin urmare, „publicația Monitorul Oficial al României nu poate fi editată de către Guvernul României prin Secretariatul General al Guvernului României în nicio altă limbă, în cazul de față, în cea maghiară, decât cea oficială, limba română, care este singura limbă oficială în România”. Astfel, este de domeniul evidenței faptul că prevederile art. 21 din Legea nr. 202/1998, republicată, încalcă prevederile art. 13 din Constituție, deoarece limba maghiară nu a fost vreodată și nu este o limbă oficială în România. Autoarea excepției precizează că „acest articol de lege era prevăzut încă de la apariția inițială a Legii nr. 202/1998, fiind art. 18”. În final, autoarea excepției susține că Guvernul României, în calitate de putere executivă a statului român, nu poate încălca Constituția prin faptul editării acestei publicații într-o altă limbă decât în cea oficială, care este numai limba română, și, prin urmare, nu se poate justifica legal alocarea de fonduri din bugetul de stat în vederea publicării Monitorului Oficial și în limba maghiară.

7. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal**, contrar dispozițiilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece textul de lege criticat nu prevede publicarea exclusiv în limba maghiară a publicației respective, ci, în primul rând, în limba română, publicarea în cea de-a doua limbă fiind o posibilitate subsecventă.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autoarei excepției, concluziile depuse la dosar de autoarea excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum este menționat în încheierea de sesizare, îl constituie prevederile art. 21 din Legea nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 206 din 11 aprilie 2013, și ale art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2012 privind unele măsuri de reorganizare și pentru modificarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 436 din 30 iunie 2012. Se constată că, în realitate, autoarea excepției critică art. II pct. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2012. Dispozițiile de lege criticate au următorul conținut:

— Art. 21 din Legea nr. 202/1998: *„Monitorul Oficial al României, Partea I, se editează, în traducere, și în limba maghiară. Pentru Partea I în limba maghiară, cheltuielile de publicare se suportă din bugetul Secretariatului General al Guvernului.”*

— Art. II pct. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2012: *„Legea nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 8 iulie 2009, se modifică după cum urmează: [...] 9. Articolul 21 va avea următorul cuprins:*

«Art. 21. — Monitorul Oficial al României, Partea I, se editează, în traducere, și în limba maghiară. Pentru Partea I în limba maghiară, cheltuielile de publicare se suportă din bugetul Secretariatului General al Guvernului.»

13. Curtea observă că art. II pct. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2012 modifică art. 21 din Legea nr. 202/1998, astfel cum aceasta a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 8 iulie 2009, care avea următorul conținut: *„Monitorul Oficial al României, Partea I, se editează, în traducere, și în limba maghiară. Pentru Partea I în limba maghiară, cheltuielile de publicare se suportă de către Camera Deputaților.”* Având în vedere că, prin art. II pct. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2012, nu se schimbă soluția legislativă cuprinsă în art. 21 din Legea nr. 202/1998, precum și faptul că autoarea excepției critică soluția legislativă potrivit căreia Monitorul Oficial al României, Partea I, se editează, în traducere, și în limba maghiară, Curtea constată că obiect al excepției îl constituie dispozițiile art. 21 din Legea nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 206 din 11 aprilie 2013. Potrivit art. 62 teza întâi din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, *„Dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta.”* De altfel, așa cum

susține și autoarea excepției, chiar și în forma inițială a Legii nr. 202/1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 423 din 10 noiembrie 1998, art. 18 prevedea că *„Monitorul Oficial al României, Partea I, se editează, în traducere, și în limba maghiară.”*

14. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor art. 13 din Constituție, potrivit cărora, în România, limba oficială este limba română.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate a fost invocată prin însăși acțiunea de contencios administrativ având ca obiect soluționarea cererii de obligare a părților Guvernul României, prim-ministrul Guvernului României, Secretariatul General al Guvernului României și secretarul general al Guvernului României „să oprească/înceteze editarea Monitorului Oficial al României, Partea I, în limba maghiară”, cerere întemeiată de reclamantă pe art. 8 din Legea nr. 554/2004 și prin care a invocat și excepția de neconstituționalitate. Instanța de judecată a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate, făcând însă aplicarea art. 9 alin. (1) și (2) din Legea nr. 554/2004, reținând că excepția de neconstituționalitate reprezintă tocmai cauza acțiunii judiciare promovate de reclamantă și suspendând cauza până la soluționarea excepției de neconstituționalitate. Având în vedere cadrul procesual în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că instanța de judecată a sesizat Curtea Constituțională în temeiul art. 9 din Legea nr. 554/2004, cu denumirea marginală *„Acțiunile împotriva ordonanțelor Guvernului”*.

16. Cu privire la diferența de conținut normativ dintre art. 8 și 9 din Legea nr. 554/2004, prin Decizia nr. 479 din 18 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 602 din 10 august 2015, paragrafele 19—21, Curtea a reținut că art. 8 din Legea nr. 554/2004 reprezintă cadrul general pentru înlăturarea vătămării provocate prin acte administrative cu caracter individual, iar art. 9 din aceeași lege reprezintă o procedură specială care completează cadrul general, ținând cont atât de specificul acțiunii, cât și de exigențele privind termenul rezonabil în cadrul unui proces echitabil. În temeiul art. 8 din lege, persoana vătămată poate solicita anularea actului administrativ individual, putând invoca, pe parcursul procedurii desfășurate în fața instanței de contencios administrativ, excepția de neconstituționalitate, atunci când din datele cauzei și dezbaterile în fața instanței reiese faptul că vătămarea își are temeiul, de fapt, în prevederile actului normativ în baza căruia a fost emis actul administrativ, deci inclusiv în baza prevederilor unei ordonanțe a Guvernului. Potrivit art. 9 din lege, reclamantul poate promova o acțiune care are ca obiect repararea unei vătămări produse de o ordonanță a Guvernului, ca act administrativ normativ, vătămarea provenind, într-o atare situație, din însăși conformarea cu măsurile dispuse prin actul Guvernului. De asemenea, art. 9 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 își poate găsi aplicarea și în situația emiterii sau refuzului emiterii unui act administrativ individual subsecvent, dar numai în condițiile în care sursa vătămării o reprezintă în mod efectiv ordonanța Guvernului transpusă în acel act. Curtea constată că aceasta este rațiunea pentru care legea obligă reclamantul să formuleze odată cu acțiunea principală excepția de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile ordonanței Guvernului. Art. 9 din lege reprezintă

expresia prevederilor constituționale ale art. 126 alin. (6) teza a doua potrivit căreia „*Instanțele de contencios administrativ sunt competente să soluționeze cererile persoanelor vătămate prin ordonanțe sau, după caz, prin dispoziții din ordonanțe declarate neconstituționale*”.

17. Prin Decizia nr. 4 din 17 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 8 mai 2017, paragraful 34, Curtea a constatat că dispozițiile art. 9 din Legea nr. 554/2004 reprezintă norma cu caracter special, care evidențiază raportul dintre caracterul de act administrativ al ordonanței simple sau de urgență a Guvernului, care atrage competența instanței de contencios administrativ sub aspectul remedierii vătămării create prin adoptarea acestui act, și calitatea sa de act normativ de reglementare primară, care atrage competența Curții Constituționale sub aspectul controlului de constituționalitate în raport cu Legea fundamentală. Curtea a mai reținut, la paragraful 36, că, în temeiul art. 8 din lege, persoana vătămată poate solicita anularea actului administrativ individual, putând invoca oricând pe parcursul procedurii desfășurate în fața instanței de contencios administrativ excepția de neconstituționalitate a oricăror dispoziții din legi sau ordonanțe ale Guvernului care au legătură cu soluționarea cauzei, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, deci inclusiv cele în baza cărora au fost emise actele administrative. Într-o atare situație, instanța va sesiza Curtea Constituțională, fără a suspenda cauza, litigiul continuând să se judece și, eventual, să primească o soluție definitivă. În cazul în care Curtea Constituțională constată neconstituționalitatea actului normativ în baza căruia a fost emis actul administrativ, care poate fi inclusiv o ordonanță simplă sau de urgență a Guvernului, după soluționarea definitivă a cauzei, decizia Curții Constituționale poate constitui temei al revizuirii, remediu procesual prevăzut de art. 509 din Codul de procedură civilă. La paragraful 40, Curtea, analizând conținutul normativ al art. 9 din Legea nr. 554/2004, a reținut că alin. (1) prevede posibilitatea persoanei vătămate într-un drept al său ori într-un interes legitim, prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe, de a

introduce acțiune la instanța de contencios administrativ. Obiectul acțiunii este cel prevăzut de art. 9 alin. (5) din lege și poate viza acordarea de despăgubiri pentru prejudiciile cauzate prin ordonanțe ale Guvernului, anularea actelor administrative emise în baza acestora, precum și, după caz, obligarea unei autorități publice la emiterea unui act administrativ sau la realizarea unei anumite operațiuni administrative. Acțiunea principală va fi însoțită de excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor ordonanței Guvernului. Potrivit alin. (2), *instanța de contencios administrativ*, dacă apreciază că excepția îndeplinește condițiile prevăzute de art. 29 alin. (1) și (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, *sesizează, prin încheiere motivată, Curtea Constituțională și suspendă soluționarea cauzei pe fond*.

18. Ținând cont de această jurisprudență care statuează caracterul special al dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 554/2004, dispoziții în temeiul cărora instanța de judecată a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate în prezenta cauză, Curtea constată că, în cadrul acțiunii de contencios administrativ întemeiate pe art. 9 din Legea nr. 554/2004 („*Acțiunile împotriva ordonanțelor Guvernului*”), se poate invoca doar o excepție de neconstituționalitate ce vizează o ordonanță a Guvernului (simplă sau de urgență) sau dispoziții din aceasta. Or, obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă, în realitate, dispozițiile art. 21 din Legea nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, republicată, deoarece, chiar dacă, în mod formal, autoarea excepției a indicat și prevederile art. II pct. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2012, aceasta a criticat soluția legislativă potrivit căreia Monitorul Oficial al României, Partea I, se editează, în traducere, și în limba maghiară, soluție legislativă cuprinsă deja în Legea nr. 202/1998. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulată, este inadmisibilă.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, excepție ridicată de Asociația Civică pentru Demnitate în Europa în Dosarul nr. 7.084/2/2015 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 6 iunie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 51

din 3 iulie 2017

Dosar nr. 487/1/2017

Iulia Cristina Tarcea	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Lavinia Curelea	— președintele delegat al Secției I civile
Eugenia Voicheci	— președintele Secției a II-a civile
Viorica Cosma	— judecător la Secția I civilă
Alina Iuliana Țuca	— judecător la Secția I civilă
Crețu Dragu	— judecător la Secția I civilă
Elena Floarea	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Tăbârcă	— judecător la Secția I civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă	— judecător la Secția a II-a civilă
Marian Budă	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, învestit cu soluționarea Dosarului nr. 487/1/2017, a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Elena Adriana Stamatescu, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Gorj — Secția I civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „interpretarea dispozițiilor art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la titularul unei acțiuni în constatare a nulității absolute, în condițiile art. III alin. (1) din același act normativ (primar, prefect, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților și alte persoane care justifică un interes legitim), în raport cu dispozițiile art. 5 lit. I) din Regulamentul privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2005, cu modificările și completările ulterioare, și art. 32 lit. d) și art. 33 din Codul de procedură civilă, în sensul de a stabili dacă cerința «interesului legitim» prevăzută de art. III alin. (2) din Legea

nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare, este aplicabilă și primarului, în calitate de președinte al comisiei locale de fond funciar, în formularea unei cereri întemeiate pe dispozițiile art. III alin. (1) din același act normativ”.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătoria-raportori, ce a fost comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; apelantul-reclamant primarul comunei Mușetești, în calitate de președinte al Comisiei locale de fond funciar Mușetești, și intimata-pârâtă Comisia Județeană Gorj pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor au depus, în termen legal, puncte de vedere asupra chestiunii de drept supuse judecării.

În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Tribunalul Gorj — Secția I civilă a dispus, din oficiu, prin Încheierea din 25 ianuarie 2017, în Dosarul nr. 2.058/318/2016, aflat pe rolul acestei instanțe, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „interpretarea dispozițiilor art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 169/1997), referitoare la titularul unei acțiuni în constatare a nulității absolute, în condițiile art. III alin. (1) din același act normativ (primar, prefect, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților și alte persoane care justifică un interes legitim), în raport cu dispozițiile art. 5 lit. I) din Regulamentul privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor (Regulamentul), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2005, cu modificările și completările ulterioare (Hotărârea Guvernului nr. 890/2005) și art. 32 lit. d) și art. 33 din Codul de procedură civilă, în sensul de a stabili dacă cerința «interesului legitim» prevăzută de art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997, este aplicabilă și primarului, în calitate de președinte al comisiei locale de fond funciar, în formularea unei cereri întemeiate pe dispozițiile art. III alin. (1) din același act normativ”.

II. Expunerea succintă a procesului

2. Prin Cererea înregistrată cu nr. 2.058/318/2016 pe rolul Judecătoria Târgu Jiu, reclamantul primarul comunei Mușetești, în calitate de președinte al Comisiei locale de fond funciar Mușetești, a solicitat, în contradictoriu cu pârâții A și Comisia Județeană Gorj pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, constatarea nulității absolute a titlului de proprietate nr. xxxx din 18 aprilie 2001, eliberat în favoarea

pârâtului A. Motivul de nulitate invocat de către reclamant a fost acela că titularul dreptului de proprietate, pârâtul A, nu este persoană îndreptățită la reconstituirea dreptului de proprietate, în sensul că nu a probat deținerea terenului anterior preluării terenurilor de către statul român, acțiunea fiind întemeiată în drept pe dispozițiile art. III din Legea nr. 169/1997.

3. Prin Sentința civilă nr. 4.042 din 19 mai 2016, pronunțată de Judecătoria Târgu Jiu, s-a respins acțiunea, cu motivarea că lipsește interesul reclamantului în promovarea cererii de chemare în judecată, în condițiile în care acesta nu a probat că pentru suprafața de teren din titlul de proprietate contestat s-a declanșat procedura prevăzută de Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 18/1991*), în ceea ce privește o terță persoană (terenul a fost solicitat în condițiile Legii nr. 18/1991 sau există o hotărâre de validare a dreptului de proprietate în favoarea altei persoane).

4. Împotriva acestei sentințe, în termen legal, a declarat apel reclamantul, criticând soluția prin reiterarea susținerilor din cuprinsul cererii de chemare în judecată, referitoare la faptul că titularul actului de proprietate contestat nu este persoană îndreptățită la reconstituirea dreptului de proprietate în sensul prevăzut de Legea nr. 18/1991.

5. În ședința publică din 25 ianuarie 2017, din oficiu, instanța de apel a pus în discuția părților sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile asupra chestiunii de drept deduse judecătii.

6. Prin încheierea pronunțată la aceeași dată, instanța a constatat admisibilă sesizarea și, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a dispus și suspendarea judecătii.

III. Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

7. Prin Încheierea pronunțată la data de 25 ianuarie 2017, Tribunalul Gorj — Secția I civilă a constatat admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, motivat de următoarele considerente:

— de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997 raportat la prevederile art. 5 lit. I) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2005 și art. 32 alin. (1) lit. d) și art. 33 din Codul de procedură civilă depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât tribunalul urmează să se pronunțe în ultimă instanță asupra litigiului dedus judecătii, iar pentru soluționarea acestui litigiu în fond este necesară lămurirea chestiunii de drept vizând interesul primarului, în calitatea sa de președinte al comisiei locale de fond funciar, de a promova o acțiune întemeiată pe dispozițiile art. III din Legea nr. 169/1997 și având ca obiect constatarea nulității absolute a unui titlu de proprietate, eliberat în favoarea unei persoane care nu a urmat procedura prevăzută de Legea nr. 18/1991;

— această problemă de drept, de dezlegarea căreia depinde soluționarea pe fond a litigiului, este nouă deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra sa Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre;

— problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate la data pronunțării încheierii.

IV. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

8. Pârâtul A, prin apărător, a expus oral, în ședința publică din data de 25 ianuarie 2017, poziția sa în raport cu problema de drept pusă în discuție, arătând că, și în situația în care acțiunea, întemeiată pe dispozițiile art. III din Legea nr. 169/1997, este formulată de primar, în condițiile art. III alin. (2) din același act normativ, acesta este ținut să probeze interesul său în

promovarea acțiunii, în conformitate cu dispozițiile art. 32 lit. d) și art. 33 din Codul de procedură civilă.

9. După comunicarea raportului, apelantul-reclamant primarul comunei Mușetești, în calitate de președinte al Comisiei locale de fond funciar Mușetești, și intimata-pârâtă Comisia Județeană Gorj pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor au depus, în termen legal, puncte de vedere asupra chestiunii de drept supuse judecătii, apreciind că primarul, prefectul și Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților sunt asimilați organizațiilor, instituțiilor sau autorităților prevăzute de art. 37 din Codul de procedură civilă, care, fără a justifica un interes personal, acționează pentru apărarea drepturilor sau intereselor legitime ale unor persoane aflate în situații speciale sau, după caz, în scopul ocrotirii unui interes de grup ori general.

V. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

10. Completul de judecată investit cu soluționarea apelului în Dosarul nr. 2.058/318/2016 al Tribunalului Gorj — Secția I civilă a apreciat că, în interpretarea dispozițiilor art. III alin. (1) lit. a) din Legea nr. 169/1997 și potrivit dispozițiilor legislației civile aplicabile la data încheierii actului juridic, sunt lovite de nulitate absolută actele de reconstituire a dreptului de proprietate în favoarea persoanelor care nu erau îndreptățite, potrivit legii, la astfel de reconstituiri sau constituirii, acte emise cu încălcarea prevederilor Legii nr. 18/1991, Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 1/2000*), și ale Legii nr. 169/1997.

11. Astfel, dispozițiile art. III alin. (1) din Legea nr. 169/1997 stabilesc sancțiunea nulității absolute a actelor emise cu încălcarea prevederilor legislației fondului funciar, menționându-se, cu titlu exemplificativ, la lit. a), o serie de asemenea acte. În acest context urmează a fi interpretată dispoziția art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997, potrivit căreia această nulitate poate fi invocată de primar, prefect, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților și de alte persoane care justifică un interes legitim, în sensul de a stabili dacă sintagma „*interes legitim*” vizează toți titularii dreptului la acțiune menționați în art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997, respectiv dacă primarul, prefectul și Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților sunt ținuți de dovedirea interesului, în condițiile art. 32 și 33 din Codul de procedură civilă, în promovarea acțiunii civile prevăzute de art. III alin. (1) din Legea nr. 169/1997.

12. În același scop urmează a fi avute în vedere și prevederile art. 5 lit. I) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2005, conform căreia comisiile locale au în competență identificarea terenurilor atribuite nelegal și sesizarea primarului, în calitate de titular al acțiunii, în vederea constatării nulității absolute a acestor acte, pentru cazurile prevăzute de art. III alin. (1) din Legea nr. 169/1997.

13. Astfel, *într-o primă opinie* (opinia instanței de fond și a intimatului-pârât A), atât primarul, ca entitate căreia legea îi atribuie calitatea procesuală activă în cadrul unei asemenea acțiuni, cât și o terță persoană trebuie să justifice un interes legitim pentru a putea promova o acțiune întemeiată pe dispozițiile art. III alin. (1) din Legea nr. 169/1997, interesul fiind o componentă a dreptului la acțiune, în conformitate cu dispozițiile art. 32 alin. (1) lit. d) și art. 33 din Codul de procedură civilă. Faptul că legea îi atribuie acestuia calitate procesuală activă nu exonerează titularul cererii de a proba îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 32 din Codul de procedură civilă, printre care existența interesului în forma și condițiile prevăzute de art. 33 din Codul de procedură civilă, primarul, ca titular al

unei asemenea acțiuni, având aceeași poziție procesuală ca orice altă persoană care ar promova o acțiune similară.

În această opinie, interesul, în coordonatele prevăzute de art. 33 din Codul de procedură civilă, trebuie interpretat prin prisma prevederilor speciale ale Legii nr. 18/1991, în sensul că desființarea actului eliberat în procedura acestei legi poate fi solicitată numai în situația în care suprafața de teren în discuție face obiectul unei alte cereri de reconstituire a dreptului de proprietate, aflată în curs de soluționare, în lipsa unui litigiu în procedura Legii nr. 18/1991 asupra terenului din actul de proprietate contestat neexistând interesul primarului de a promova o asemenea acțiune civilă.

14. *Într-o altă interpretare*, în condițiile în care art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997 atribuie primarului calitate procesuală activă pentru promovarea unei acțiuni întemeiate pe dispozițiile art. III alin. (1) din lege, dar și oricăror altor persoane care justifică un interes legitim, fiind menționate, practic, două categorii de titulari ai cererii de chemare în judecată (o categorie alcătuită din primar, prefect și Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, iar cealaltă categorie a oricăror „altor persoane care justifică un interes legitim”), există o diferențiere de regim juridic între cele două categorii de persoane. Această diferențiere rezultă atât din calitatea celor din prima categorie, de reprezentanți ai autorităților publice, cu atribuții în procedura de reconstituire a dreptului de proprietate, în temeiul legislației funciare, dar și prin menționarea separată și nominală a acestora în cuprinsul textului art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997.

Diferența de regim juridic, în cazul primarului, este confirmată de dispoziția specială a art. 5 lit. I) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2005, care enumeră printre atribuțiile comisiilor locale de fond funciar și pe aceea de identificare a actelor eliberate nelegal și sesizarea primarului, în vederea promovării acțiunilor întemeiate pe dispozițiile art. III din Legea nr. 169/1997.

Astfel, în această interpretare, cele trei entități reprezentate de primar, prefect și Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților nu sunt ținute, în promovarea cererii de chemare în judecată, de dovedirea interesului legitim, acest interes fiind subînțeles, în condițiile în care îndeplinesc atribuții specifice în procedura de reconstituire a dreptului de proprietate, iar calitatea procesuală activă atribuită de lege presupune și existența interesului legitim în a acționa; în situația dată este suficientă indicarea cauzei acțiunii ca fiind încălcarea legislației fondului funciar cu ocazia eliberării actului de proprietate a cărui nulitate o solicită, în condițiile art. III lit. a) din Legea nr. 169/1997.

15. În cazul de față se pune problema de a stabili dacă, în interpretarea dispozițiilor legale enunțate anterior, simpla menționare în cuprinsul cererii de chemare în judecată (al cărei titular este primarul, în calitate de președinte al Comisiei locale de fond funciar Mușetești) a faptului că titlul de proprietate contestat a fost eliberat fără ca titularul dreptului de proprietate să formuleze cerere de reconstituire a dreptului de proprietate și să facă dovada calității sale de persoană îndreptățită la reconstituire, în sensul prevăzut de legislația fondului funciar, este suficientă pentru analizarea pe fond a cererii de chemare în judecată, în sensul verificării respectării procedurii Legii nr. 18/1991, cu ocazia eliberării titlului de proprietate contestat sau, și în această situație, este necesar, cu prioritate, ca titularul cererii (primarul) să justifice un interes legitim, în sensul prevăzut de art. 32 și 33 din Codul de procedură civilă.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

16. **Jurisprudența Curții de Apel Craiova** — instanța de trimitere nu a identificat jurisprudență relevantă în materia ce face obiectul sesizării.

17. **Jurisprudența celorlalte instanțe din țară:** Cele mai multe curți de apel au comunicat lipsa jurisprudenței în materie. În rest, se constată caracterul neunitar al jurisprudenței. Astfel, dacă *unele instanțe* au apreciat că primarul, în calitate de titular recunoscut de lege al acțiunii reglementate de art. III alin. (1) din Legea nr. 169/1997, nu este ținut a justifica interesul în formularea unei asemenea acțiuni, prezumându-se că acționează în apărarea unui interes general (Judecătoria Buhuși, Judecătoria Constanța, Tribunalul Galați — Secția I civilă, Tribunalul Argeș — Secția civilă, Tribunalul Timiș — Secția I civilă), *alte instanțe* au reținut că primarul, în calitate de președinte al comisiei locale de fond funciar, trebuie să justifice un interes legitim, alături de celelalte condiții de exercitare a acțiunii civile (Tribunalul Brașov, Judecătoria Făgăraș).

Opiniile teoretice exprimate de judecătoria instanțelor care nu au avut pe rol asemenea cauze prefigurează apariția unei practici neunitare.

18. **Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție** a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu s-a verificat și nici nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării. S-a constatat însă că s-a verificat jurisprudența în problema de drept privind *„admisibilitatea acțiunilor având ca obiect desființarea titlurilor de proprietate, formulate de terțe persoane, în temeiul art. III din Legea nr. 169/1997”*, apreciindu-se că nu sunt îndeplinite condițiile pentru declararea recursului în interesul legii, întrucât s-a constatat caracterul majoritar unitar al practicii judiciare, în sensul că terții justifică un interes legitim, conform art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997, acțiunile având ca obiect nulitatea absolută a actelor de proprietate prevăzute în alin. (1) fiind considerate admisibile.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

19. În urma verificărilor efectuate se constată că instanța de contencios constituțional s-a pronunțat în repetate rânduri asupra constituționalității dispozițiilor art. III alin. (1) și (2) din Legea nr. 169/1997, respingând excepțiile formulate.

Astfel, Curtea a stabilit că dispozițiile legale criticate prevăd că sunt lovite de nulitate absolută, potrivit legislației civile aplicabile la data încheierii actului juridic, printre altele, actele de reconstituire sau de constituire a dreptului de proprietate emise, cu încălcarea prevederilor Legii nr. 18/1991, în favoarea persoanelor îndreptățite la asemenea reconstituiri sau constituirii. Aceste dispoziții nu aduc nicio noutate din punct de vedere legislativ; ele nu fac decât să precizeze încă o dată sancțiunea nulității actelor translativ de proprietate încheiate cu încălcarea unor norme legale imperative. Or, cum un act nul nu poate produce efecte, el fiind desființat de la data încheierii, asemenea acte nu au putut să constituie temeiuri ale dobândirii valabile a dreptului de proprietate. În consecință, prevederile art. III alin. (1) din Legea nr. 169/1997, care constată o nulitate preexistentă, nu contravin principiului neretroactivității prevăzut la art. 15 alin. (2) din Constituție.¹

Curtea a mai reținut că, potrivit regimului juridic al sancțiunii nulității absolute, orice persoană care justifică un interes o poate invoca. Calitate procesuală activă în vederea promovării unei astfel de acțiuni în justiție au atât persoanele care justifică un interes legitim, cât și persoanele care au atribuții cu privire la reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor. Astfel,

¹ Decizia Curții Constituționale nr. 328 din 11 septembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 786 din 7 noiembrie 2003; Decizia Curții Constituționale nr. 2 din 14 ianuarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 130 din 27 februarie 2003; Decizia Curții Constituționale nr. 1.563 din 7 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 16 februarie 2010; Decizia Curții Constituționale nr. 700 din 11 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 681 din 8 octombrie 2007 etc.

primarul sau prefectul, ca reprezentanți legitimi ai autorităților comunale, orașenești, municipale și, respectiv, județene, ca și Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților veghează la respectarea legalității emiterii actelor de către comisiile locale de fond funciar. În același timp, prevederea expresă care include între titularii dreptului la acțiune în constatarea nulității și primarul, prefectul sau Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților constituie expresia garantării liberului acces la justiție și a dreptului la un proces echitabil, așa cum acestea sunt consacrate constituțional.²

VIII. Raportul asupra chestiunii de drept

20. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, judecătorii-raportori au apreciat că, în cazul cererii formulate de primar, în calitate de președinte al comisiei locale de fond funciar, în temeiul art. III alin. (1) din Legea nr. 169/1997, cerința „interesului legitim”, prevăzută de art. III alin. (2) din același act normativ, este prezumată.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

Asupra admisibilității sesizării

21. În privința obiectului și a condițiilor sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, legiuitorul, în cuprinsul articolului 519 din Codul de procedură civilă, instituie o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea acestei proceduri, condiții care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, respectiv: existența unei cauze aflate în curs de judecată; cauza să fie soluționată în ultimă instanță; cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza; ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată; chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

22. Toate aceste condiții sunt îndeplinite în cauză.

23. Litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată, tribunalul investit cu soluționarea apelului urmează să soluționeze cauza în ultimă instanță prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești care, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, este definitivă, iar cauza care face obiectul judecății se află în competența legală a unui complet de judecată al tribunalului investit să soluționeze cauza.

24. Deși legiuitorul nu definește noțiunea de „chestiune de drept” folosită în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, în interpretarea acestei noțiuni, doctrina afirmă că norma de drept disputată trebuie să fie îndoielnică, imperfectă (lacunară) sau neclară. Chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare.

25. Examinând sesizarea pendinte, punctele de vedere și argumentele exprimate de instanțele din țară, care prefigurează existența unei practici neunitare cu privire la problema de drept ce face obiectul sesizării, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept apreciază chestiunea de drept supusă dezbaterii ca fiind una veritabilă, existând o dificultate reală de interpretare, care necesită o

rezolvare de principiu pe calea procedurii prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

26. Asupra acestei chestiuni de drept, de lămurirea căreia depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat (în recurs în interesul legii sau în recurs în casație) și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Asupra fondului sesizării

27. Potrivit art. 32 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, orice cerere poate fi formulată numai dacă titularul acesteia justifică un interes. Întrucât legea nu definește această condiție de exercițiu a acțiunii civile, în doctrină s-a arătat că prin *interes* trebuie înțeles folosul practic, imediat, pe care o parte îl are pentru a justifica punerea în mișcare a procedurii judiciare.

28. Este indiscutabil că atunci când folosul practic urmărit prin declanșarea procedurii judiciare aparține celui care recurge la forma procesuală, condiția interesului este satisfăcută.

29. Sunt însă situații în care cererea nu este promovată de titularul dreptului, ci de persoane, organizații, instituții sau autorități cărora legea le recunoaște în mod expres posibilitatea de a porni acțiunea civilă, conferindu-le în acest fel legitimare procesuală activă.

30. Astfel, art. 37 din Codul de procedură civilă prevede că, în cazurile și condițiile prevăzute exclusiv de lege, se pot introduce cereri sau formula apărări și de persoane, organizații, instituții sau autorități care, fără a justifica un interes personal, acționează pentru apărarea drepturilor sau intereselor legitime ale unor persoane aflate în situații speciale sau, după caz, în scopul ocrotirii unui interes de grup ori general.

31. Prin urmare, legitimarea procesuală legală activă a fost recunoscută altor persoane sau organe decât titularul dreptului fie atunci când titularul dreptului se află în situații speciale, fie când există necesitatea ocrotirii unui interes de grup ori general. În toate aceste cazuri, calitatea procesuală și interesul nu sunt întrunite, ambele, în persoana celui care acționează, iar art. 37 din Codul de procedură civilă prevede, cât se poate de clar, că acela care acționează nu trebuie să justifice un interes personal.

32. Norma juridică ce face obiectul prezentei sesizări — art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997 — reprezintă o aplicare a prevederilor art. 37 din Codul de procedură civilă, un caz în care legiuitorul a recunoscut primarului, prefectului și Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților legitimare procesuală activă în promovarea unei cereri având ca obiect nulitatea actelor indicate în alineatul 1 al aceluiași articol, emise în materia fondului funciar. Chestiunea de drept dedusă judecății este aceea a interpretării dispozițiilor art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997, în sensul de a stabili dacă cererile promovate de subiectele de drept indicate anterior trebuie sau nu să îndeplinească cerința „interesului legitim” menționată în cuprinsul aceleiași norme.

33. Interesul legitim menționat în alineatul 2 al art. III din Legea nr. 169/1997, drept condiție de exercițiu a acțiunii civile având ca obiect nulitatea actelor indicate în art. III alin. (1) al aceleiași legi, trebuie analizat numai atunci când cererea este formulată de alte persoane, nu și atunci când titularul acesteia este primarul, prefectul sau Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților.

34. Argumentele vizează:

(i) scopul reglementării;

(ii) interpretarea gramaticală a normei analizate.

35. (i) Așa cum rezultă din conținutul său, art. 37 din Codul de procedură civilă permite ca, în cazurile și condițiile prevăzute exclusiv de lege, cererile să fie introduse și de persoane, organizații, instituții sau autorități, care acționează *în scopul ocrotirii unui interes general*.

² Decizia Curții Constituționale nr. 6 din 18 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165 din 8 martie 2011; Decizia Curții Constituționale nr. 984 din 30 septembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 715 din 21 octombrie 2008; Decizia Curții Constituționale nr. 624 din 12 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 din 17 august 2011; Decizia Curții Constituționale nr. 676 din 17 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 127 din 17 februarie 2017 etc.

Legitimarea procesuală pe care legiuitorul i-o recunoaște primarului în anumite materii reprezintă tocmai o aplicare a normei prevăzute de art. 37 din Codul de procedură civilă, deoarece atribuția prevăzută în sarcina acestuia de art. 61 alin. (2) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 215/2001), de a asigura „(...) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a hotărârilor consiliului local (...)”, are ca justificare ocrotirea unui interes general.

O astfel de materie este cea a fondului funciar unde, prin art. III alin. (2) din Legea nr. 169/1997, legiuitorul a reglementat calitatea procesuală a primarului în cererile având ca obiect nulitatea absolută a actelor indicate în cuprinsul alineatului 1 al aceluiași articol.

Conform art. 5 lit. I) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2005, una dintre atribuțiile principale ale comisiilor comunale, orașenești sau municipale este aceea de a „identifica terenurile atribuite ilegal” și de a „sesiza primarul, care înaintează sub semnătură acțiunii în constatarea nulității absolute pentru cazurile prevăzute la art. III din Legea nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare”.

Legitimarea procesuală conferită de legiuitor primarului în astfel de cereri în constatarea nulității absolute a actelor indicate în art. III alin. (1) din Legea nr. 169/1997 este justificată de interesul intrării în legalitate a respectivelor acte emise în baza Legii nr. 18/1991, a rezolvării, pe cât posibil, a tuturor cererilor formulate în această materie, de necesitatea ocrotirii intereselor persoanelor ale căror drepturi la reconstituire au fost încălcate și în privința cărora autoritățile se află în imposibilitatea de a le soluționa favorabil cererile.

Prin urmare, norma analizată conferă primarului legitimare procesuală activă în cererile având ca obiect nulitatea anumitor acte, expres prevăzute de lege, emise în materia fondului funciar, tocmai ca urmare a scopului urmărit prin promovarea unor astfel de cereri, și care este acela al ocrotirii unui interes general.

Or, în mod unanim, în doctrină se admite că cerința interesului este îndeplinită și atunci când, în condițiile art. 37 din Codul de procedură civilă, cererea nu este promovată de titularul dreptului, ci de persoane, organizații, instituții sau autorități cărora legea le recunoaște în mod expres posibilitatea de a porni acțiunea civilă, conferindu-le astfel legitimare procesuală activă, dat fiind scopul ocrotirii interesului general pe care astfel de cereri îl urmăresc.

În consecință, cât timp norma analizată — art. III din Legea nr. 169/1997 — conferă primarului legitimare procesuală în anumite cereri, promovate în scopul ocrotirii unor interese generale, reprezentând o aplicare în materia fondului funciar a prevederilor art. 37 din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 61 alin. (2) din Legea nr. 215/2001, condiția interesului nu trebuie analizată separat, ea fiind subînțeleasă prin voința legiuitorului.

În sesizarea adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost exprimată și opinia în sensul că primarul poate solicita desființarea actului eliberat în procedura Legii nr. 18/1991, numai în situația în care suprafața de teren în discuție face obiectul unei alte cereri de reconstituire a dreptului de proprietate aflată în curs de soluționare, deoarece în lipsa unui litigiu asupra terenului din actul de proprietate contestat nu ar exista interesul primarului de a promova o asemenea acțiune civilă.

Opinia menționată, care se bazează pe distincția dintre interesul direct și cel indirect, nu poate fi primită pentru mai multe argumente:

a) Pentru considerentele anterior expuse, norma analizată reprezintă, sub aspectul supus dezbaterii, o aplicare în materia

fondului funciar a dispozițiilor art. 37 din Codul de procedură civilă. Or, textul menționat prevede în mod expres că, în cazurile în care legea recunoaște unor persoane, organizații, instituții sau autorități dreptul de a acționa în justiție în scopul ocrotirii unui interes general, cel care acționează nu trebuie să justifice un interes personal, fără să distingă între interesul personal direct și cel indirect. În baza regulii de interpretare *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*, distincția propusă între interesul personal direct și cel indirect (și care, în opinia analizată ar trebui să existe în persoana unui terț care a formulat o cerere de reconstituire cu privire la terenul ce face obiectul actului contestat de primar) nu poate fi primită.

b) Dacă acțiunea în nulitate formulată de primar ar fi condiționată de existența unei cereri de reconstituire cu privire la aceeași suprafață de teren cuprinsă în actul a cărui anulare se cere, nu s-ar mai justifica atribuția stabilită în sarcina comisiilor comunale, orașenești sau municipale prin art. 5 lit. I) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2005, de a „identifica terenurile atribuite ilegal”.

c) Dacă s-ar admite interpretarea propusă în opinia analizată, nu s-ar mai putea susține că, prin recunoașterea legitimității procesuale active a primarului în acțiunea în nulitate a actelor indicate în alineatul 1 al art. III din Legea nr. 169/1997, legiuitorul a urmărit ocrotirea unui interes general, ci s-ar restrânge verificarea interesului la îndeplinirea acestei condiții în favoarea unei singure persoane, respectiv a titularului unei cereri de reconstituire a dreptului de proprietate. Or, tocmai ocrotirea unui interes general a reprezentat rațiunea pentru care legiuitorul, în mod excepțional, a permis declanșarea procedurilor judiciare și altor persoane decât titularului dreptului.

36. (ii) Astfel cum este formulat, textul de lege analizat menționează două categorii de subiecte de drept cărora le conferă legitimare procesuală activă: prima categorie este formată din primar, prefect și Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, iar cealaltă categorie cuprinde orice „alte persoane care justifică un interes legitim”. Conjunctia „și” din cuprinsul normei dovedește intenția legiuitorului de a delimita cele două categorii de subiecte de drept și de a reglementa un regim juridic diferit între cele două categorii de titulari ai cererii de chemare în judecată. Regimul juridic diferit este justificat de faptul că prima categorie cuprinde exclusiv reprezentanți ai autorităților publice cu atribuții în procedura de reconstituire a dreptului de proprietate în materia fondului funciar.

Cum numai subiectele de drept din prima categorie sunt indicate nominal — primar, prefect, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților — pe când în cea de-a doua categorie sunt cuprinse orice „alte persoane”, iar condiția interesului legitim este menționată în mod expres numai după indicarea acestei ultime categorii, rezultă că interesul reprezintă o condiție de exercițiu numai pentru acțiunea în nulitate promovată de o altă persoană decât primarul, prefectul sau Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților. Dacă legiuitorul ar fi dorit ca, pentru orice titular al cererii, interesul să fie o condiție de exercițiu pentru acțiunea în nulitatea actelor indicate în alineatul 1 al art. III din Legea nr. 169/1997, nu ar mai fi delimitat două categorii de subiecte de drept ce pot fi titularii unei astfel de cereri, ci ar fi stabilit că ea poate fi promovată de orice persoană care justifică un interes. Prin urmare, condiția interesului legitim diferențiază cele două categorii de subiecte de drept, ea urmând a fi analizată numai în cazul cererilor formulate de alte persoane decât primarul, prefectul sau Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, în privința acestora din urmă cerința interesului fiind prezumată.

37. Pentru toate aceste considerente,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Tribunalul Gorj — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.058/318/2016 și, în consecință, stabilește că: În cazul cererii formulate de primar, în calitate de președinte al comisiei locale de fond funciar, în temeiul art. III alin. (1) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, cerința „interesului legitim”, prevăzută de art. III alin. (2) din același act normativ, este prezumată. Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă. Pronunțată în ședință publică astăzi, 3 iulie 2017.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

ORDIN

privind publicarea efectuării radierii din Registrul general Instituției Financiare Nebancare a Societății EASY CREDIT 2 ALL IFN — S.A.

Având în vedere solicitarea de radiere din Registrul general Instituției Financiare Nebancare, formulată de către Societatea EASY CREDIT 2 ALL IFN — S.A. prin scrisorile înregistrate la Banca Națională a României cu nr. 14.608 din 28.06.2017, respectiv cu nr. 15.712 din 13.07.2017, precum și îndeplinirea cerințelor prevăzute la art. 113 alin. (1) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 20/2009 privind instituțiile financiare nebancare, cu modificările și completările ulterioare, în baza art. 28 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 35 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României și al Hotărârii Parlamentului României nr. 27/2014 pentru numirea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,

Governatorul Băncii Naționale a României emite următorul ordin:

Articol unic. — Se dispune publicarea efectuării radierii din Registrul general Instituției Financiare Nebancare ținut la Banca Națională a României a Societății EASY CREDIT 2 ALL IFN — S.A., cu sediul în Constanța, Bulevardul Alexandru Lăpușneanu nr. 82, birourile nr. 1 și nr. 2, bl. LE 31, parter, județul Constanța, înregistrată la Registrul Comerțului cu nr. J13/565/2016, cod unic de înregistrare 35767759, înscrisă în Registrul general cu nr. RG-S.A., la sediul în Constanța, Bulevardul Alexandru Lăpușneanu PJR-14-110309, la secțiunea k) — „Activități multiple de creditare”.

Governatorul Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

București, 31 august 2017.
Nr. 827.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

